EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Gent | Jordi Sardans | Actualitzat el 08/07/2020 a les 10:09

«Sovint es prenen decisions pensant en els altres per la por social de semblar egoista»

ENTREVISTA a**Â** Eva Soto Madrid. Llicenciada en Belles Arts en l'especialitat de pintura, tÃ¨cnica superior en Arts PlÃ stiques i Disseny en l'especialitat Estilisme d'IndumentÃ ria a l'Escola d'Art Llotja de Barcelona i directora de l'Escola d'Art de Manresa el curs 2009-2010, el 2012 obre la seva botiga de roba d'autor: L'Armari d'Eco. Ha participat en diverses exposicions individuals i colÂ·lectives, i artÃ-sticament ha anat substituint els pinzells pels teixits.

Foto: Montse Forradelles.

? Quines van ser les teves funcions com a directora de l'Escola d'Art?

? La feina com a directora va ser força efímera, ja que hi vaig estar només un curs, tot i que com a docent van ser vuit anys els que hi vaig treballar. Ara farà deu anys que vaig plegar. Però, recordo sempre amb un somriure a la cara aquells anys. Una de les tasques més gratificants va ser intentar donar a conèixer més l'Escola a la ciutat. Hi ha unes instal·lacions molt ben equipades i un bon equip humà, però se'n coneix poc la feina i el potencial que té com a centre docent municipal.

? Què remarcaries d'aquests gairebé deu anys i que fa ara l'Escola d'Art?

? Quan hi vaig entrar a treballar se'n celebrava el centenari i es va editar un llibre: "D'Arts i Oficis a l'Escola d'Art. Cent anys d'educació a Manresa". Es va fer una gran moguda, amb espectacle de Gog i Magog i instal·lacions artístiques al claustre del Museu Comarcal. Actualment, l'Escola es dedica a les Arts Plàstiques, amb el Cicle Superior d'Il·lustració i el d'Art Final de Disseny Gràfic. També s'hi imparteixen tallers monogràfics per a gent que no vol formar-se professionalment però té inquietuds artístiques. Aquests tallers, tot i no ser ensenyaments oficials donen al docent un marge de llibertat i per als interessats és una bona eina de comunicació i expressió sense resultats acadèmics.

? T'agradava ensenyar Història de l'Art?

? Sí, la feina de docent m'apassiona, encara ara faig algunes classes de pintura. Si no t'agrada allò que fas és complicat transmetre-ho als altres. És curiós, però aprens molt més quan estàs fent classes que a la Facultat. El fet que es generin preguntes, dubtes i punts de vista diferents fa donar la volta a les coses i tenir una visió molt més polièdrica.

? Per què vas deixar l'Escola?

? Sempre he tingut el cor dividit entre la tasca docent i la més individualista de creadora, tot i compartir-la amb d'altres. Vaig deixar l'Escola perquè ja feia vuit anys que hi treballava. M'encantava la feina però volia veure com m'aniria si muntava el meu propi negoci de roba d'autor i m'arriscava en l'àmbit de la moda. Quan fas una tria, hi ha una renúncia. Però, havia de provar-ho, no?

? Què era la revista "Q" i quina era la teva tasca?

? Va ser un projecte de revista d'art contemporani, patrimoni i pensament engrescador. L'editava el Museu Comarcal i va ser reconduïda i reinterpretada per un grup d'artistes, historiadors, crítics, pensadors i amics. Oriol Fontdevila ens va reunir al mític Vermell a una colla interessant: Ramon Serra, Ovidi Cobacho, Maiol Baraut, Oriol Pérez, Zulima Martínez i Neus Ballesteros, i ens va plantejar formar part de l'equip. M'encarregava de les ressenyes en l'àmbit de les Arts Plàstiques. Encara ara recomano a la gent que li faci un cop d'ull.

Ferran Cerdans

? Com valores el llibre de contes curts de Ferran Cerdans, del qual vas fer les cobertes?

? Va ser una iniciativa del Ferran Cerdans, dintre del seu projecte de Llibres Artesans. Ara fa uns anys tenia una sèrie de relats curts, divertidíssims, molt aguts i ens va proposar a uns quants artistes que elaboréssim la portada. Va ser una col·laboració molt divertida. Trobo que el Ferran està fent una gran feina dins l'àmbit de l'autoedició i podria ser un bon exemple del que anomenem democratització de la cultura i d'aposta pel micromecenatge, ja que sovint des d'espais petits es té molta més llibertat creativa.

? Quin és el contingut?

? Recordo sobretot un parell de relats que sempre que hi penso somric, el del tortell de reis i un altre on el personatge principal és un neuròtic de la neteja. Una de les coses que més m'agrada d'aquests relats és que immediatament t'hi sents identificat, amb petites neures personals que dins el cap es transformen en un gran problema, però vistes des de fora poden semblar ridícules, exagerades i esperpèntiques. És brillant!

? Què hi ha darrere les convencions socials?

? Moltes coses, com normes de conducta, que segons com ens poden facilitar les relacions: tothom sap què ha de fer en cada moment i en segons quines situacions, quan la gent no s'hi vol implicar gaire ni parlar massa de sí mateix, aquestes normes t'escuden. El que crec que és realment important és no renunciar al que vols dir, manifestar o expressar, per incorrecte que sigui. S'ha de conviure en un equilibri: poder dir tot allò que penses, respectant els altres, i sobretot, respectant-se molt a un mateix. El pitjor enemic és un mateix perquè hi has de conviure tota la vida. Sovint es prenen decisions pensant en els altres per la por social de semblar egoista.

? D'on sorgeix el teu interès per les corretges?

? És cert que faig servir aquests recursos, i també els tancaments o els cadenats. Sovint no deixen de ser convencionalismes, quan una cosa està lligada o tancada no pot expressar-se amb llibertat i alhora no hi podem accedir tampoc des de fora. Si un objecte es presenta tancat o lligat, l'espectador es fa sovint moltes preguntes. M'agrada que les peces siguin clares, però no evidents. Actualment experimento amb el teixit, la tridimensió, la transparència, o les ombres.

Arts plàstiques

? Quines especialitats practiques dins les arts plàstiques?

? Em vaig llicenciar en Belles Arts en l'Especialitat de Pintura, però després vaig estudiar moda a la Llotja. Vaig iniciar-me en la pintura, que durant un temps vaig tenir com a llenguatge principal o gairebé únic. A poc a poc vaig trobar en el volum i el teixit un llenguatge molt més mal·leable i menys estàtic, i ara podríem dir que penso en teixit i volums, gairebé sempre: peces per on puguis passar la mà o al voltant, a prop o que projectin ombres.

? Quin tipus de pintura fas i quines tècniques utilitzes?

? Quan pintava, podria atrevir-me a definir la meva pintura més aviat com expressionista abstracta, però ara estic una mica lluny dels acrílics i els pinzells, dibuixo amb la màquina de cosir.

? Com són els teus tallers de pintura actuals?

? A l'Escola d'Art ja feia tallers d'experimentació pictòrica. M'agrada que els alumnes no es tanquin a cap possibilitat tècnica a l'hora d'explicar allò què volen, si creuen que han de fer una escultura, una instal·lació o un petit llibret, endavant. Totes les matèries plàstiques poden parlar, tots els suports són aptes si sabem dialogar-hi.

? Has participat en exposicions?

? Si. N'he fet de col·lectives i d'individuals. Recordo més les de l'art tèxtil: vaig gaudir molt amb les instal·lacions conjuntes que vam fer amb l'Antònia Casellas als inicis del Konvent.0, i també recordo molt la que vaig fer al CACIS (Centre d'Art Contemporani i Sostenibilitat de Calders) l'any 2009, sobre el mite de Teseu i Ariadna. Una de les darreres ha estat "La pell social", a la Plana de l'Om. Les exposicions et permeten explicar històries, però alhora poden ser reinterpretades i completades pels altres, amb lectures pròpies. M'agrada pensar que poden ser un petit motor per generar altres coses.

Foto: Montse Forradelles.

Tèxtil i peces de vestir

? La teva aposta pels teixits de cotó té a veure amb la història local?

? Faig servir cotó, però també molts altres teixits, no el definiria com el principal, també m'interessa la transparència de la seda, la llana i els teixits texturats. Procuro, si és possible, triar teixits amb un tacte natural i agradable a la pell. Però no està relacionat amb la història local, tot i que seria molt interessant recuperar les fàbriques tèxtils, ser més autosuficients i no dependre tant de la producció externa.

? Per què tries productes tèxtils, roba de vestir i calçats?

? La peça de vestir és una segona pell per a nosaltres, per això vaig triar la pell social com a títol de l'exposició de 2017. Hi ha aquest component social en el vestir, per pudor, per protocol, per neutralitzar la nostra personalitat uniformant-nos o destacant les nostres excentricitats o potser volent passar desapercebuts, o fins i tot vestir-nos per voler formar part d'un col·lectiu. La roba compleix moltes d'aquests funcions: comunica molt i té un fort component sociològic. Per això

m'apassiona.

? Com és que t'has especialitzat en vestits de núvia?

? No hi estic pas especialitzada, és una part més de la branca del meu arbre. És un vestit amb un component simbòlic i ritual que m'agrada i alhora puc treballar amb uns teixits i unes formes que la roba de carrer no em permet. Estàs treballant una altra cosa: un símbol.

? I també en roba ecològica?

? La meva experiència en aquest camp ha estat sempre amb Cotó Roig. Conec la Rosa Escalé i l'Àngels Perramon, que fan una feina admirable; elaboren uns teixits de gran qualitat i procuren que tot el procés d'elaboració sigui sostenible i ètic, hi donen un gran valor afegit. La roba i el disseny no canvien, però quan talles aquelles peces saps que darrere hi ha ànima i bona praxi. Això és gratificant.

La moda

«Les passarel·les de moda són un espectacle com qualsevol altre, però és un format que no m'interessa»

? Quan et vas començar a interessar pel disseny de moda?

? Quan era petita, la mare confeccionava peces de roba per a les veïnes del barri i la meva germana i jo sovint les anàvem a dur a casa seva. Amb els retalls de roba que li sobraven a la mare, em passava el dia fent roba als ninots, perquè sempre m'ha interessat la indumentària, no la moda.

? Què n'opines de les passarel·les de moda?

? Són un espectacle com qualsevol altre, és un format que no m'interessa. Quan estudiava a Llotja vaig poder fer les pràctiques a l'antiga Passarel·la Gaudí i després de quedar finalista en un parell de concursos d'àmbit nacional vaig determinar que aquell no era el meu lloc ni estava interessada a formar part d'aquell espectacle. Ho respecto, però sempre he estat una persona poc ambiciosa, a qui agrada la intimitat i la proximitat amb la gent.

? Per què treballes amb peces úniques fetes a mà?

? No són fetes a mà, però són artesanals i confeccionades amb màquines de cosir. M'interessa un producte únic, que cada peça tingui una variable respecte de l'altra, perquè les persones també ens diferenciem les unes de les altres. El meu format és tan petit que pràcticament acabo elaborant la peça expressament per a cada clienta. És la idea de la cuina a foc lent i al costat de casa. Quan era molt joveneta em guanyava alguns diners cosint etiquetes i llacets en roba interior industrialitzada: ens en donaven paquets i els fèiem un a un, però tots semblaven iguals. No m'agrada la producció en sèrie.

L'Armari d'Eco

? D'on sorgeix el nom de L'Armari d'Eco?

? Al 2006 vaig fer una primera marca, Eco, perquè m'agrada la mitologia grega i la història de la nimfa Eco que s'enamora de Narcís, em va fascinar. Vaig trobar un paral·lelisme entre Narcís, que representa l'amor propi, i Eco que, per un càstig diví, acaba desapareixent i en queda només la veu. La nimfa Eco és una metàfora de la moda que d'alguna manera es nodreix de la mirada dels altres.

? Qui i com vau crear la botiga de 28 m2?

? La vam obrir quatre sòcies, l'any 2008, en un local del carrer Talamanca que tenia 28 metres quadrats d'espai d'ús. L'Eli Salat, que feia arts plàstiques; la Doris Gimenez, que feia il·lustració aplicada; la Cris Jiménez, que feia joieria d'autor, i jo que feia la roba. Després ens vam traslladar a un local de la plaça de la Reforma, Cris Joies, on té ara el seu taller una de les sòcies, la resta ho vam anar deixant per dedicar-nos a altres projectes.

Foto: Montse Forradelles.

Petit comerç

? Com està el petit comerç local?

? En un punt molt delicat. Està de moda parlar de potenciar-lo, amb iniciatives que sembla que el fomentin, però és una operació de maquillatge per quedar bé. El petit comerç tindrà força, quan hi hagi una tasca educativa al darrere i s'ensenyi a tothom, petits i grans, que la decisió d'anar a comprar és un valor que no podem perdre. Tocar, olorar i comunicar-nos per comprar forma part de nosaltres des de temps immemorials. És cert que és més pràctic clicar un botó d'ordinador i que després d'unes hores truquin al timbre i em portin la comanda. Pel camí, hem perdut una part important de l'experiència, del coneixement sobre l'elaboració del producte i el que tot això suposa per al Planeta. Podem pagar tres euros per una samarreta que ve de la Xina, havent travessat mig món, quan només el cotó ja hauria de valer més del triple!

? Què caldria fer per potenciar-lo?

? Educació i reflexió sobre què comprem i adquirim de base. Facilitar el màxim a la gent l'accés al comerç de proximitat, potenciar i ajudar econòmicament el petit comerciant, apostar per un barri antic amb producte de proximitat i no facilitar les coses als grans hipermercats i un rellotge per poder aparcar gratuïtament 1,5 hores per comprar al comerç local. Abans Manresa era un referent comercial per a la comarca, ara la gent que es desplaça de pobles i ciutats veïnes prioritza aparcar còmodament a un preu raonable i tria altres ciutats per fer les compres.

? Amb el coronavirus costarà més de remuntar?

? Evidentment. El petit comerç arrossega la crisi del 2008, la gent ha anat perdent poder adquisitiu i això ha tocat fort al petit comerç. Tenim uns valors afegits importantíssims, però la competència indecent de preus irrisoris no és el nostre objectiu. Vull ser positiva i creure que tota la crisi del Coronavirus hauria d'aconseguir fer-nos replantejar de nou el sistema: la dependència de les grans macropotències, la lliure competència de preus rebaixadíssims i abusius, que obliguen a un esclavatge, plantejar-nos una millor producció, més ètica, autosostenible i petita. Aquest virus ens ho ha posat en safata.

Autònoma i artesana

? Quina és la teva situació com a autònoma, des d'octubre de 2010?

? Dins dels àmbits del comerç de petit format i cultural, el còctel és igual a precarietat. Sovint ens apassiona el que fem, cosa que ens salva l'estat anímic, però també hem de pagar les factures amb diners físics com tothom. M'agradaria que la feina que fem tingués una recompensa, que no vol dir enriquir-nos. Quan es tria aquest camí, saps del cert que això és impossible, ni és el meu interès, però si poder respirar sabent que tens alguns mesos coberts.

? Apostar per la roba d'autora artesanal és un criteri artístic més que no pas crematístic?

? Si, sense cap mena de dubte. En tot moment vaig tenir clar que la meva aposta no perseguia el benefici econòmic sinó la qualitat de vida! Durant el matí tinc la botiga tancada, obro només a les tardes, i el dissabte matí i tarda, per produir els matins al taller amb cura i concentració, poder esmorzar asseguda, mentre em planifico amb calma. No vull córrer i treballar per cobrar un sou, sinó gaudir en cada moment del que faig, i en el mesura del possible de la vida.

? Qui té la distribueix, un cop feta?

? La roba la dissenyo, la confecciono i la venc jo: faig tot el procés. Parlo amb les clientes i que elles puguin opinar sobre què volen, què els interessa o els fa sentir més còmodes, és una tasca que no em vull perdre! Aprenc molt cada dia amb els seus comentaris, interessos i emproves. La relació amb les clientes m'agrada molt, sovint tenim converses magnífiques i són veritables companyes de feina.

El perfil

Foto: Montse Forradelles.

Eva Soto Madrid neix el 14 de gener de 1976, a la perifèria de Sallent, al barri miner de la Butjosa, on el seu pare, Joan, nascut a Berga, va ser durant més de trenta anys electricista de les mines de sal. La mare, Emília, va néixer a Cartagena, on es van conèixer amb el pare en fer el servei militar a la marina. Va ser mestressa de casa i modista per afició. De joveneta ajudava la seva tieta que era sastressa. El 1993, el creixement del polígon industrial de Sallent feia sospitar que part del barri podria ser enderrocat i els pares van comprar un pis a Manresa. Amb la seva germana Alba s'hi van traslladar a viure, al carrer Vilanova. Va cursar fins al 1994 el batxillerat artístic, aleshores anomenat Experimental d'Arts, a l'institut Lluís de Peguera. Els pares i el germà petit, Lawrence, van continuar vivint a la Butjosa fins que el pare es va jubilar i van enderrocar el barri l'any 2008. L'Eva estudia dins la carrera de Belles Arts l'especialitat de pintura, a la Universitat de Barcelona i es llicencia el 2000. Continua ampliant els estudis i el 2005 obté el títol de Tècnic Superior en Arts Plàstiques i Disseny en l'especialitat Estilisme d'Indumentària, a l'Escola d'Art Llotja de Barcelona. L'any 2001 entra com a docent a l'Escola d'Art de Manresa i el 2004 hi fa la seva primera exposició individual. N'és directora el curs 2009-2010, acabat el qual deixa l'Escola d'Art, tot i apassionar-li la feina, per dedicar-se a l'altra segona passió, el disseny de moda. L'any 2012 obre la seva pròpia botiga de roba d'autor: L'Armari d'Eco, al número 15 del carrer d'Urgell de Manresa, on desenvolupa la seva tasca creativa i està molt satisfeta de poder fer col·leccions petites, confeccionades "a foc lent". Al llarg de la seva trajectòria artística ha anat substituint els pinzells pels teixits: "El teixit és una matèria mal·leable, cromàtica, texturada, que em permet explicar tot el que vull".

La seva primera exposició de pintura va ser l'any 1996, a la galeria d'art Giacometti, del carrer

Vilanova. El 2003 guanya el primer premi de Joves Artistes de pintura Climent Muncunill Roca. El 2004 participa en l'exposició col·lectiva Blindate, amb "Joc de sensacions", a la Galeria MXSpai, de Barcelona. Aquest any també entra a l'equip de redacció de la revista "Q; creació artística i patrimoni cultural". El 2006, guanya el premi al millor dissenyador jove de Catalunya i participa en la mostra: "Dones, referents femenins", organitzada pel Consell Comarcal i la Xarxa per la Igualtat al Bages, i també queda finalista al Concurso Nacional de Diseño de Moda Murcia Joven. Del 2008 al 2010 participa al Konvent.0 de Cal Rosal, amb Antònia Casellas. El 2009 exposa al CACIS, Centre d'Art Contemporani i Sostenibilitat El Forn de Calç de Calders, el tèxtil "Teseu i Ariadna". L'any 2010 queda finalista al Concurs de Moda Nacional de Cantabria, i imparteix el taller Estratègia i pràctica "do it yourself", com a col·laboradora d'Art i Propaganda, per al programa Idensitat. L'any 2014 guanya el premi de Dibuix Joan Vilanova, el 2017 fa una de les seves darreres exposicions: La Pell Social, a la sala de la Plana de l'Om de Manresa, ja dins el disseny de moda, que inicia el 2005 quan és seleccionada per representar l'Escola Llotja de Barcelona al Merkafad dins la Barcelona Fashion Week i al projecte MET. El 2006 presenta la seva col·lecció en representació de Catalunya als Premios Nacionales de la Moda para Jóvenes Diseñadores, a l'Auditori del Museu Reina Sofía de Madrid. I s'encarrega del disseny de vestuari per a l'estrena estatal de l'òpera "Il Re Pastore", de Mozart, per al Cicle de Lírica de l'Oller del Mas. Aquest 2020 ha participat en la mostra col·lectiva "Ichigo ichie", a la Nova Vella Sala del carrer de na Bastardes. Es manté sempre entre aquests dos llenguatges artístics: la pintura i el teixit.